

KONKURRANSEGRUNNLAGETS DEL II

NS 8403

Avtaledokument med kontraktsbestemmelser basert på NS 8403

Vedlegg:

- Mal for tilleggsavtale
- Forsikringsattest – ansvarsforsikring
- Mal for avrop

Ovennevnte dokumenter er kun ment som en orientering til tilbyderne, og skal således ikke fylles ut ifm tilbudsinnleveringen.

AVTALEDOKUMENT
KONTRAKT NR R00550
RAMMEAVTALE OM BYGGELEDEROPPDRAK ETTER NS 8403

1 PARTENE OG DERES REPRESENTANTER

Oppdragsgiver		
Navn:	Organisasjonsnr:	
Staten v/Forsvarsdepartementet v/Forsvarsbygg	975 950 662	
Adresse:		
Representant:	Tlf:	E-post:

Byggeleder		
Navn:	Organisasjonsnr:	
Adresse:		
Representant:	Tlf:	E-post:

Partene er enige om at:

- ☐ elektronisk kommunikasjon aksepteres
- ☐ elektronisk kommunikasjon ikke aksepteres

2 DEFINISJONER

- ”Rammeavtalen” : Denne avtale med alle dokumenter som er angitt i avtaledokument
- ”Avrop” : Bestilling av ytelser hos leverandørene som inngår i denne rammeavtale
- ”Ytelser” : Varer, tjenester eller kombinasjon av slike som inngår i denne rammeavtale
- ”Oppdragsgiver” : Forsvarsbygg, eller andre underliggende etater av Forsvarsdepartementet som benytter avtalen
- ”Byggelederen” : Byggelederen og/eller den som utfører ytelser under denne avtale

3 INNLEDNING

Denne avtalen er en rammeavtale som oppdragsgiver har inngått om levering av ytelser som beskrevet i avtaledokumentene.

4 AVTALEDOKUMENTER

Avtalen består av følgende dokumenter:

1. Avtaledokument (dette dokument)
2. Referater og annet materiale fra oppklarende drøftelser, godkjent av begge parter
3. Leverandørens tilbud, datert dd.mm.åååå
4. Oppdragsgivers konkurransegrunnlag.

Ved motstrid gjelder dokumentene i ovennevnte rekkefølge. Dersom dette ikke løser motstridssituasjonen, skal spesielle bestemmelser gjelde foran generelle.

5 RAMMEAVTALENS VOLUM

Rammeavtalen gir oppdragsgiver rett, men ingen plikt, til å bestille ytelser som inngår i rammeavtalen av byggelederen. Opplysninger oppdragsgiver har gitt om historisk eller forventet behov, volum, eller prognoser for uttak av ytelser er av orienterende art, og er uforpliktende for oppdragsgiver.

6 AVTALENS VARIGHET

Avtalen trer i kraft **xxx**, og utløper uten forutgående oppsigelse to år etter dens ikrafttredelse.

Rammeavtalens varighet kan gjennom opsjonsutløsning forlenges med inntil to år (1 år + 1 år).

Avrop mot rammeavtalen kan foretas innenfor rammeavtalens virketid. De enkelte avrop kan ha varighet utover rammeavtalens opphørstidspunkt.

7 FULLMAKTSFORHOLD

7.1 Rammeavtale

Hver av partene skal utnevne en representant for oppfølging av rammeavtalen. Representanten skal være kontaktpunktet for alle henvendelser knyttet til avtalen. Partene skal informere hverandre om eventuell utskifting av representanten.

7.2 Avrop

Oppdragsgiver skal informere rådgiver om hvilke personer som har fullmakt til å gjøre avrop mot rammeavtalen. Er slik informasjon ikke gitt, skal enhver person som er ansatt hos oppdragsgiver anses å ha fullmakt, med mindre det etter forholdene fremstår som åpenbart at vedkommende ikke har fullmakt til å forplikte oppdragsgiver.

Innleide konsulenter kan ikke forplikte oppdragsgiver.

Alle henvendelser knyttet til avrop mot rammeavtalen rettes til leverandørens representant med mindre annen person er oppgitt som kontaktperson for avrop. For hvert enkelt avrop avtaler partene særskilt hvem som er deres representant.

8 AVROP

8.1 Tildeling av oppdrag gjennom rammeavtalen

Avrop på rammeavtalen gjøres ved at en person med fullmakt hos oppdragsgiver, jf. denne avtalens pkt. 7.2, gjør en skriftlig henvendelse til leverandøren med beskrivelse av oppdraget. Avropet skal inneholde de opplysninger som er nødvendige for utførelsen av oppdraget.

Leverandøren skal skriftlig bekrefte avropet og angi hvilke av de tilbudte ressurser som skal utføre det konkrete oppdraget, samt gi et honorarbudsjet.

8.2 Kontraktsvilkår for det enkelte avrop

Det enkelte avrop reguleres av NS 8403 Alminnelige kontraktsbestemmelser for byggelederoppdrag, med de endringer, presiseringer og tillegg som fremkommer av rammeavtalen og det aktuelle avropet. Ved avrop skal mal vedlagt konkurransegrunnlagets del II benyttes.

8.3 Ytelsesbeskrivelse

Byggelederens ytelser skal tilfredsstille de krav som fremkommer av kravspesifikasjonen i konkurransegrunnlagets del III samt ytelsesbeskrivelse for byggeleder, med mindre oppdragsgiver i grunnlaget for det enkelte avrop har presisert endringer/avvik/tillegg i forhold til disse.

8.4 Kvalitetsplan

Byggeleder skal i prosjektet ha implementert en kvalitetsplan for å sikre at egne arbeider utføres i henhold til gjeldende forskrifter og kontraktens krav. Kvalitetsplanen skal oversendes oppdragsgiver senest 4 uker etter kontraktsinngåelse. Kvalitetsplanen skal holdes oppdatert i hele kontraktsperioden.

8.5 Kontrollplan

Byggeleder skal utarbeide kontrollplan for rutinemessige og spesielle kvalitetskontroller som skal utføres for å verifisere at kontraktens krav, gjeldene offentligrettslige krav samt kvalitetsplan oppfylles. Kontrollplanen skal også omfatte de kvalitetskontroller som byggeleder skal utføre for å verifisere at Forsvarsbyggs kontrakt med entreprenørene, og entreprenørenes etterlevelse av offentligrettslige krav, oppfylles.

Kontrollplan skal minimum angi:

- Område (fag / funksjon / del / ...)
- Aktivitet/sjekkpunkt (arbeidsoperasjon / leveranse / ytelse / ...)
- Kontrollgrunnlag (krav / referanse / ...)
- Hvordan (prosedyre / sjekklister / ...)
- Tidspunkt (fast rutine / tidsfrist / milepæl / ...)
- Ansvarlig (utførende / godkjenning / ...)
- Varsling (byggherre / myndighet / ...)
- Dokumentasjon (dokumentasjonskrav)

Kontrollplanen skal oversendes Forsvarsbygg senest fire uker etter kontraktsinngåelse.

Forsvarsbygg vil angi på byggeleders kontrollplaner hvilke aktiviteter/sjekkpunkter Forsvarsbygg skal delta på og rapportere dette tilbake til byggeleder.

Byggeleder skal dokumentere at kontroll i henhold til planen er foretatt, og at resultatet er i samsvar med gitte krav. Avvik som kontrollene avdekker skal registreres og rapporteres fortløpende til Forsvarsbygg. Oppdatert kontrollplan skal oversendes Forsvarsbygg månedlig.

Dokumentasjon av kvalitetskontroll i form av registreringer (utfylte kontrollplaner med sjekklister/kontrollskjemaer) arkiveres hos byggeleder i hele bygge- og reklamasjonstiden, og tas inn i FDV-dokumentasjonen.

8.6 Språk

Alle dokumenter, møtereferater mv. skal fremlegges på norsk. Muntlige fremstillinger og presentasjoner vil også foregå på norsk.

8.7 Leveringstider

Leveransetiden for byggelederens ytelser vil følge de enkelte avrop og prosjekters faktiske fremdrift.

8.8 Endringer og tillegg til NS 8403

8.8.1 Kontrakten

Til NS 8403 pkt 3.2.2: bestemmelsen utgår.

8.8.2 Forsikring

NS 8403 pkt 5.2 utgår og erstattes med følgende:

Byggeleder skal tegne ansvarsforsikring som skal dekke ansvar innenfor de beløpsgrenser som er angitt i NS 8403 pkt 8.2. Forsikringen skal dekke alt ansvar innenfor de angitte beløpsgrenser. Forsikringen skal ellers tegnes på slike vilkår som er vanlige for den type arbeid byggelederen skal utføre, og forsikringen skal opprettholdes inntil eventuelt ansvar etter NS 8403 pkt 8.2, jf NS 8403 pkt 8.4 og 13, er bortfalt.

Byggeleders forsikring skal innen 14 dager etter avtaleinngåelsen dokumenteres gjennom fremsendelse av «Forsikringsattest – ansvarsforsikring». Attesten er vedlagt konkurransegrunnlaget del II. Forsvarsbygg plikter ikke å betale før man har mottatt nevnte attest.

8.8.3 Økt innsats

Til NS 8403 pkt 7.3: Byggelederen skal øke sin innsats, både når det gjelder omfang og tidsmessig utstrekning, etter pålegg fra oppdragsgiveren.

Første ledd siste setning utgår.

8.8.4 Honorarbudsjett

Til NS 8403 pkt 10.2.3 annet ledd første setning erstattes med følgende: Byggelederen skal uten ugrunnet opphold særskilt varsle oppdragsgiveren hvis utviklingen av prosjektet, eller andre forhold, viser at budsjettet vil bli overskredet.

8.8.5 Spesifikasjon av medgått tid

Til pkt 10.2.4 første ledd: Byggeleders spesifikasjon regnes ikke som gyldig varsel i henhold til NS 8403 pkt 10.2.3.

8.8.6 Fastpriskontrakt med angitte grenser for tidsforbruk

Til pkt 10.3.2.1: Bestemmelsen utgår. Forsvarsbygg benytter ikke denne prismodellen.

8.8.7 Oppdragsgiverens tilbakeholdsrett

Til pkt 11.3: Bestemmelsens annet ledd utgår.

8.8.8 Stansing

Til NS 8403 pkt 11.5.2: Forsvarsbygg som selvassurandør stiller ikke sikkerhet. Av denne grunn utgår bestemmelsen.

8.8.9 Avbestilling

Til NS 8403 pkt 12: Oppdragsgiver kan avbestille hele eller deler av det gjenstående oppdraget.

Byggeleder har ikke krav på erstatning dersom avbestillingen skyldes bevilgningsmessige-, naborettslige- eller reguleringsmessige forhold.

8.8.10 Tvisteløsning

Tillegg til NS 8403 pkt. 14: Dersom byggets eller anleggets verneting ligger i utlandet, skal tvisten behandles ved domstolene i Oslo.

9 Honorar og utgiftsdekning

9.1 Timepriser og prisregulering

Oppdrag etter rammeavtalen godtgjøres etter medgått tid med de priser som er tilbudt av byggelederen i konkurransen om rammeavtalen. De tilbudte/avtalte timepriser er:

Navn på person	Funksjon	Timepris eks. mva
	Hovedbyggeleder	
	Byggeleder bygg/anlegg	
	Byggeleder bygg/anlegg	
	Byggeleder elektro	
	Byggeleder VVS	

Timeprisene kan kreves regulert etter bestemmelsene i NS 3405 Bestemmelser om regulering av kontraktssum for bygg og anlegg på grunn av endringer i lønninger, priser, sosiale utgifter - totalindeksmetoden - med ett kvartal som avregningsperiode. Ved reguleringen benyttes Statistisk sentralbyrås byggekostnadsindeks for boligblokk, 2000 = 100 (boligblokk i alt). Regulering kan tidligst kreves når avtalen har løpt ett år, og med virkning for påfølgende arbeider. Utgangspunktet for første regulering er indeksen som forelå ved fristen for innlevering av tilbud i konkurransen om rammeavtalen.

9.2 Kostnader og utgifter

Med mindre annet blir avtalt ved det enkelte avrop skal avtalte timepriser dekke byggelederens:

- fortjeneste, og
- kostnader, herunder kostnader til administrasjon, kontorhold, intern kopiering og databehandling.

9.3 Reisekostnader

Tilbudte timepriser skal dekke kostnader i forbindelse med reiser fra hjem-/overnattingssted til oppdragsgivers møtested. Tid til reiser mellom byggeplassene honoreres 100 % av avtalt timehonorar. Øvrige kostnader ved slike reiser skal innkalkuleres i timeprisen.

For reiser utover rammeavtalens geografiske virkeområde vil reisetid honoreres 100 % av avtalt timehonorar, og reisekostnader vil bli dekket i henhold til statens reiseregulativ og uten påslag. Slike reiser dekkes bare dersom Forsvarsbygg på forhånd har godkjent reisen, og kun utgifter som anses nødvendige vil bli dekket.

9.4 Overtid

Godtgjørelse for eventuelt overtidarbeid skal innkalkuleres i tilbudt timepris.

10 Fakturering og betaling

10.1 Fakturering

Det skal faktureres en gang pr måned. Avslutningsdag for fakturering skal være siste dag i måneden.

Det skal sendes separate fakturaer for hvert avrop som inngås.

Betalingsfrist skal være 28 dager fra mottak av korrekt merket faktura. Fakturagebyr skal ikke beregnes.

10.2 Elektronisk faktura

Faktura og kreditnota skal sendes elektronisk til Forsvarsbyggs fakturamottak i samsvar med standarden Elektronisk handelsformat (EHF). Forsvarsbyggs elektroniske fakturaadresse er **975950662**. For nærmere informasjon om fremgangsmåte, se www.ehandel.no.

10.3 Krav til fakturaene

Alle fakturaer skal merkes i henhold til den spesifisering som gjøres det enkelte avrop, jf. mal for avrop.

Ved manglende eller feil merking vil byggeleder kunne få beskjed om at den umerkede/feilmerkede fakturaen ikke vil bli behandlet. Byggeleder plikter da å kreditere den aktuelle fakturaen og utstede en ny korrekt faktura med ny fakturadato og nytt forfall.

10.4 Fakturaadresse (kun for papirfakturaer)

Samtlige papirfakturaer til Forsvarsbygg skal sendes til følgende adresse:

Forsvarsbygg fellestjenester regnskap
Postboks 4394
2308 Hamar

11 ØVRIGE BESTEMMELSER

11.1 Byggeleders uavhengighet

Byggeleder kan ikke samtidig med aktuelle oppdrag/avrop under rammeavtalen påta seg andre oppdrag eller roller i samme prosjekt, med mindre Forsvarsbygg har gitt skriftlig samtykke. Byggeleder skal heller ikke påta seg andre oppdrag for andre oppdragsgivere i direkte eller indirekte tilknytning til oppdraget, med mindre Forsvarsbygg har gitt skriftlig samtykke.

11.2 Offentligrettslige krav

11.2.1 Oppdrag underlagt sikkerhetsrestriksjoner

Dersom avrop innebærer oppdrag eller forsvarsanlegg som er underlagt sikkerhetsrestriksjoner må byggeleder inneha de nødvendige sikkerhetsklareringer og -autorisasjoner. Videre skal egen sikkerhetsavtale inngås, jf. forskrift om sikkerhetsgraderte anskaffelser § 2-5 og sikkerhetsloven kap 7. Byggeleder og dennes representanter forplikter seg til å overholde denne sikkerhetsavtalen og det til enhver tid gjeldende regelverk om sikkerhetsgradert informasjon.

Overtredelse av sikkerhetsbestemmelser og/eller tap av nødvendig klarering/autorisasjon er å anse som vesentlig mislighold av byggeleders kontraktsforpliktelser.

11.2.2 Krav til gjengs lønn og arbeidsvilkår for arbeidstakere

Byggeleder skal sørge for at ansatte i egen organisasjon og ansatte hos underleverandører som direkte medvirker til oppfyllelse av kontrakten, har lønns- og arbeidsvilkår i samsvar med denne bestemmelsen.

På områder dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale skal lønns- og arbeidsvilkårene være i samsvar med gjeldende forskrifter. På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal lønns- og arbeidsvilkårene være i henhold til gjeldende landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje.

Med lønns- og arbeidsvilkår menes i denne sammenheng bestemmelser om

- a) minste arbeidstid,
- b) lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og
- c) dekning av utgifter til reise, kost og losji,

i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen.

Alle avtaler byggeleder inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

Dersom byggeleder ikke etterlever klausulen, har byggherren rett til å holde tilbake deler av kontraktssummen til det er dokumentert at forholdet er i orden. Forsvarsbygg kan holde tilbake et beløp tilsvarende ca. to ganger besparelsen for arbeidsgiveren.

Byggeleder skal på oppfordring legge frem dokumentasjon for lønns- og arbeidsvilkårene som blir benyttet. Byggeleder skal også fremlegge dokumentasjon på lønns- og arbeidsvilkårene hos underleverandørene.

Lederen av byggeleders virksomhet er ansvarlig for at denne kontraktsbestemmelsen blir etterlevd.

11.3 Etiske krav

Byggeleder plikter å gjøre seg kjent med og overholde de etiske krav og retningslinjer som gjelder for Forsvarsbygg. De etiske kravene og retningslinjene kan leses på www.forsvarsbygg.no.

11.4 Krav til etisk handel

For alle kontrakter som overstiger kr. 1.000.000 eks mva, skal byggeleder etterleve følgende grunnleggende krav:

- Nasjonal lovgivning: Arbeidsretten og arbeidslovgivningen der produksjonen finner sted, skal etterleves. Av særlig relevante forhold fremheves lønns- og arbeidstidsbestemmelser, helse, miljø og sikkerhet, lovfestede forsikringer og sosiale ordninger, samt regulære ansettelsesforhold, inklusive arbeidskontrakter.
- Forbud mot barnearbeid (FNs barnekonvensjon artikkel 32, ILO-konvensjoner nr. 138 og 182): Barn har rett til å bli beskyttet mot økonomisk utnyttning i arbeid, og mot å utføre arbeid som kan svekke utdannings- og utviklingsmuligheter. Minstealderen må ikke i noe tilfelle være under 15 år (14 eller 16 år i visse land). Barn under 18 år skal ikke utføre arbeid som setter helse eller sikkerhet i fare, inkludert nattarbeid. Dersom det foregår slikt barnearbeid, skal det arbeides for snarlig utfasing. Det skal samtidig legges til rette for at barna gis mulighet til livsopphold og utdanning inntil barnet ikke lenger er i skolepliktig alder.
- Forbud mot tvangsarbeid/slavearbeid (ILO-konvensjoner nr. 29 og 105): Det skal ikke forekomme noen form for tvangsarbeid, slavearbeid eller ufrivillig arbeid. Arbeiderne må ikke levere depositum eller identitetspapirer til arbeidsgiver, og skal være fri til å avslutte arbeidsforholdet med rimelig oppsigelsestid.
- Forbud mot diskriminering (ILO-konvensjoner nr. 100 og 111): Det skal ikke forekomme noen diskriminering i arbeidslivet basert på etnisk tilhørighet, religion, alder, uførhet, kjønn, ekteskapsstatus, seksuell orientering, fagforeningsmedlemskap eller politisk tilhørighet.
- Organisasjonsfrihet og retten til kollektive forhandlinger (ILO-konvensjoner nr. 87 og 98): Arbeiderne skal uten unntak ha rett til å slutte seg til eller etablere fagforeninger etter eget valg, og å forhandle kollektivt. Dersom disse rettigheter er begrenset eller under utvikling, skal leverandøren medvirke til at de ansatte får møte ledelsen for å diskutere lønns- og arbeidsvilkår uten at dette får negative konsekvenser for arbeiderne.

Brudd på disse bestemmelsene anses som vesentlig mislighold.

Byggeleder identifiseres med sine underleverandører ved mislighold av kontrakten mht. de ovenfor nevnte krav.

Alle avtaler byggeleder inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser nevnt i første til tredje ledd.

11.5 Reklame, kontakt med media

11.5.1 Offentliggjøring av informasjon. Mediahåndtering.

Byggeleder forplikter seg til ikke å offentliggjøre noen form for prosjekterelatert informasjon uten på forhånd å ha innhentet skriftlig godkjenning fra Forsvarsbygg.

All kontakt med media skal håndteres av Forsvarsbygg. Henvendelser fra media, eller forespørsler om innsyn, skal henvises til oppdragsgivers prosjektleder eller annen oppgitt kontaktperson for slike henvendelser.

Dersom byggeleder eller noen av byggelederens kontraktsmedhjelpere for reklameformål eller annen måte ønsker å gi offentligheten informasjon om oppdraget, skal dette alltid være godkjent på forhånd av Forsvarsbygg.

11.5.2 Utarbeidelse av informasjon.

Byggeleder er forpliktet til å bruke Forsvarsbyggs grafiske profil ved utarbeidelse av rapporter og annen skriftlig informasjon. All skriftlig dokumentasjon skal være utgitt i Forsvarsbyggs navn.

Dersom oppdraget omfatter utarbeidelse av konkurransegrunnlag er byggeleder forpliktet til å bruke Forsvarsbyggs maler for dette.

I forbindelse med møter med eksterne utenfor Forsvarsbygg skal byggeleder opptre som representant for Forsvarsbygg og ikke profilere eget firma.

12 TVISTELØSNING

Dersom annet ikke avtales, skal tvister som oppstår som følge av rammeavtalen eller det enkelte avrop avgjøres ved rettergang for de ordinære domstoler.

13 SIGNATURER

Dette avtaledokumentet er utferdiget i 2 eksemplarer, ett til hver av partene.

Dato:	Sted:	Dato:	Sted:
Forsvarsbyggs underskrift		Byggeleders underskrift	
Navn		Navn	
Stilling		Stilling	

Vedlegg

1 Mal for tilleggssavtale

2 Forsikringsattest – ansvarsforsikring

3 Mal for avrop

Prosjekt:		Kontraktsnr / avropsnr:		Tilleggsavtale nr:	
Kontraktspart:		Saksnr ephorte:		Dato:	
Dokumentansvarlig: Advokatene i Forsvarsbygg, dok.versjon 2.0				Side:	

BESKRIVELSE AV TILLEGGET / ENDRINGENE:**KONSEKVENSER:**Konsekvenser for honoraret:Konsekvenser for fremdriften:

Dette avtaledokumentet gjelder som tilleggsavtale til de av Forsvarsbyggs avtaler som er basert på NS 8403.

Avtaledokumentet er utferdiget i to eksemplarer hvorav partene beholder hvert sitt.

For Forsvarsbygg**For byggeleder**

Sted/dato _____

Sted/dato _____

Signatur _____

Signatur _____

FORSIKRINGSATTEST – ANSVARSFORSIKRING

Undertegnede forsikringsselskap bekrefter herved at ansvarsforsikring er tegnet i overensstemmelse med Forsvarsbyggs kontraktsbestemmelser og de nedenfor angitte krav.

Forsikringsselskapet kan i forsikringstiden bli fri sitt ansvar etter denne forsikringsattest

1. ved å varsle Forsvarsbygg minimum 30 dager før opphør av forsikringsdekningen dersom den sies opp eller av annen grunn faller bort.
2. ved at Forsvarsbygg mottar en tilsvarende og tilfredsstillende forsikringsattest som den foreliggende fra det forsikringsselskap som overtar forsikringsdekningen.

Forsikringstaker:

Forsikringsselskapet bekrefter at:(byggelederen) har tegnet ansvarsforsikring. Forsikringspolise nr.....

Forsikringssum:

Forsikringssummen utgjør minst NOK 3.000.000 for hvert skadetilfelle og NOK 9.000.000 for hele oppdraget.

Forsikringstid:

Forsikringen gjelder så lenge Forsvarsbygg kan reklamere på byggeleders arbeider.

Forsikringens omfang:

Det er inngått kontrakt mellom Forsvarsbygg og byggeleder ifm følgende arbeider knyttet til prosjekt nr:, adresse: Forsikringen dekker erstatningsansvar for skade som byggelederen og dennes kontraktsmedhjelpere eller underrådgivere påfører oppdragsgiver eller tredjemanns person og ting i forbindelse med utførelsen av oppdraget.

Forbehold:

Forsikringsselskapet bekrefter at forsikringsavtalen ikke inneholder bestemmelser:

- Som reduserer oppdragsgivers rett til å kreve forsikringsoppgjør direkte fra selskapet, eller
- Som kan redusere oppdragsgivers krav på grunn av sikredes forhold etter at forsikringstilfellet er inntrådt, eller
- Som reduserer skadelidtes rettigheter overfor forsikringsselskapet i forhold til det som følger av FALs deklatoriske bestemmelser.

Forsikringsselskapets signatur:

Forsikringsselskapets navn:

Sted:, dato:

Signatur: